Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	5C/170/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1113239297
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2015:1113239297.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Škultétyovou, v právnej veci navrhovateľa: C. A., bytom T., F.. U. 1, adresa pre doručovanie A. XX, T., zastúpený advokátom JUDr. Petrom Vačokom, so sídlom Vazovova 9/A, Bratislava proti odporcovi: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu škody vo výške 1 759,88 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500 000 Eur, takto

r o z h o d o l :

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu škody vo výške 1 759,88 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 000,- Eur, všetko do troch dní tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamieta.

O trovách konania rozhodne súd v lehote 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.11.2013 domáhal zaplatenia náhrady škody v podobe trov obhajoby vo výške 1 759,88 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500 000 Eur, na tom skutkovom základe, že dňa 27.09.201999 bolo uznesením Okresného úradu vyšetrovania PZ Bratislava, M.: Z.-XXX/XX-Šk (ďalej len "uznesenie o vznesení obvinenia") vznesené proti nemu obvinenie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1,4 Trestného zákona, ktorý čin bol dňa 07.03.2000 preklasifikovaný na trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1,3 Trestného zákona. O vznesení obvinenia sa navrhovateľ dozvedel pri jeho zadržaní dňa 28.09.1999, ktoré prebehlo podľa jeho tvrdení za dramatických a nepochopiteľných okolností. Voči uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ sťažnosť. Dňa 30.09.1999 bol na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3Nt 126/99 v súvislosti s týmto obvinením vzatý do väzby z dôvodu podľa ust. § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku - kolúzna väzba. Dňa 12.11.1999 bolo voči navrhovateľovi na základe uznesenia Okresného úradu vyšetrovania PZ Bratislava, ČVS: OÚV-539/99-Šk vznesené ďalšie obvinenie pre trestný čin vydierania spolupáchateľstvom, voči ktorému rovnako podal sťažnosť. Dňa 09.12.1999 prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I vydal uznesenie pod č.k. Pv/372/99-26, ktorým obe sťažnosti zamietol ako nedôvodné. V návrhu poukazoval navrhovateľ na to, že vyšetrovanie od počiatku vykazovalo zásadné nedostatky, kedy závažné dôkazy preukazujúce jeho nevinu boli zo strany prokuratúry a vyšetrovateľa podľa jeho názoru účelovo ignorované s cieľom jeho kriminalizácie a psychického nátlaku. Väzba navrhovateľa bola opakovane predlžovaná na základe návrhov prokuratúry, napokon dňa 16.06.2000 vydal Okresný súd Bratislava I v konaní 3Nt 628/00 uznesenie, ktorým návrh prokurátora na predĺženie väzby zamietol a navrhovateľ bol dňa 27.06.2000 prepustený na slobodu. Napriek tomu, že podľa navrhovateľa sa od počiatku v spise nachádzali dôkazy preukazujúce jeho nevinu, vyšetrovanie skutkov trvalo 7 rokov, počas ktorých bol navrhovateľ vystavený hrozbe väzby, opakovane boli zo strany orgánov štátu poskytované médiám nepravdivé informácie, bol mu odobratý zbrojný pas aj zbraň. Dňa

27.06.2002 si z vyššie uvedených dôvodov navrhovateľ zmenil priezvisko na priezvisko A., čím chcel od kriminalizácie uchrániť svojho otca, ktorý mal rovnaké meno a priezvisko ako navrhovateľ. Keďže vyšetrovanie trvalo 7 rokov, obžaloba bola na navrhovateľa podaná až dňa 24.01.2007 a to bez jediného relevantného dôkazu preukazujúceho vinu navrhovateľa. Prokuratúra obžalobu opierala o výpoveď svedka poškodeného J., ktorého však orgány činné v trestnom konaní neboli schopné zabezpečiť počas celého pojednávania pred Okresným súdom Bratislava I trvajúceho viac ako 4 roky. Dňa 14.12.2011 bol navrhovateľ rozsudkom Okresného súdu Bratislava, vydaným pod sp. zn. 1T 11/2007 oslobodený, nakoľko nebolo preukázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol stíhaný. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1To/114/2012 zo dňa 28.11.2012, ktorým súd odvolanie prokurátora zamietol. Navrhovateľ v žalobe poukázal nato, že ak sú aj splnené podmienky pre stíhanie konkrétnej osoby, čo v jeho prípade podľa neho splnené nebolo, zásah musí byť vykonaný len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu, pričom treba rešpektovať dôstojnosť a súkromie.
V súvislosti s trestným konaním vznikla navrhovateľovi škoda v podobe vynaložených trov obhajoby vo výške 1 758,88 Eur.
Ďalej mala navrhovateľovi vzniknúť v súvislosti s trestným stíhaním nemajetková ujma na osobnostných právach, vyčíslená navrhovateľom spolu v sume 500.000 Eur, spôsobená tak nezákonným trestným stíhaním ako aj nesprávnym úradným postupom, za ktorý navrhovateľ považoval neprávnym úradným postupom prokuratúry, resp. vyšetrovateľa, ako aj v dĺžke väzby trvajúcej 9 mesiacov a v celkovej dĺžke trestného stíhania, ktoré trvalo viac ako 13 rokov. Výšku nemajetkovej ujmy odôvodnil navrhovateľ následkami spôsobenými mu v dôsledku väzby a trestného stíhania, jeho medializáciou, ktorou došlo k výraznému zásahu do jeho osobnosti, poškodením jeho dobrého mena a povesti v mieste bydliska, tento zásah spôsobil navrhovateľovi ujmu v pracovnom, rodinnom živote, v postavení v spoločnosti.
Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu školy ako podmienku pre uplatnenie nároku na súde doručil navrhovateľ odporcovi dňa 22.07.2013, avšak bezúspešne.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.01.2015 žiadal návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť. Odporca vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb, ktorú odôvodnil tým, že obe rozhodnutia, od ktorých navrhovateľ odvíja uplatnený nárok, teda uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin ublíženia na zdraví a uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin vydierania spolupáchateľstvom boli navrhovateľovi doručené ešte v roku 1999, preto ak si navrhovateľ uplatnil svoj nárok až žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 19.07.2013, doručenom odporcovi dňa 22.07.2013, urobil tak oneskorene až po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. Poukázal pri tom na rozhodnutie NS ČR z 11.03.2010, sp. zn. 30Cdo 3266/2008.
Odporca spochybnil tiež nárok navrhovateľa na náhradu trov obhajoby vynaložených v súvislosti s trestným konaním v sume 1 759,88 eur. Poukázal na to, že z listiny predloženej navrhovateľom nie je možné zistiť, či skutočne k úhrade trov zo strany navrhovateľa došlo, aké úkony právnej služby boli zo strany jednotlivých obhajcov uskutočnené, pričom navrhovateľ nepredložil žiadnu zmluvu, resp. dohodu o poskytovaní právnych služieb za účelom obhajoby v predmetnom konaní.
Odporca v súvislosti s nemajetkovou ujmou uplatnenou navrhovateľom uviedol, že žalobou o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. nie je možné uplatňovať popri iných nárokoch i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom v tejto súvislosti odporca poukázal na názor Ústavného súdu SR vyjadrený v uznesení sp. zn. II.ÚS 467/2008 zo dňa 16.12.2008. Odporca tiež uviedol, že pri posúdení väzby navrhovateľa podľa č. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len "dohovor") je potrebné dospieť k záveru, že pozbavenie osobnej slobody neodporovalo Dohovoru. Odporca tiež namietal samotnú výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je podľa neho neprimeraná a to aj s poukazom na ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Zb v platnom znení. Namietal tiež, že pokiaľ navrhovateľ odôvodňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem iného aj neprimeranou dĺžkou konania, navrhovateľ vo svojom návrhu nešpecifikoval ktoré úseky trestného konania považuje za tie, kde došlo zo strany orgánov štátu k zbytočným prieťahom alebo nečinnosti.

Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním výsluchom navrhovateľa, výsluchom odporcu, prednesmi právneho zástupcu navrhovateľa, výsluchom svedka O.. C. H., pripojeným trestným spisom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 1T 11/2007, oboznámením s listinnými dokladmi založenými v spise, pričom prihliadol na ďalší obsah spisového materiálu a všetko, čo inak v konaní vyšlo najavo (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Súd teda vec prejednal v intenciách tvrdení uvádzanými navrhovateľom v návrhu, ktorými odôvodňoval svoj žalobný návrh a vyjadrení a prednesov odporcu z hľadiska skutočností, ktoré považoval za nesporné. Zároveň súd poučil účastníkov konania podľa § 120

ods. 4 O.s.p. o povinnosti predložiť a označiť potrebné dôkazy, ktoré v konaní žiadajú vykonať, a to písomne v predvolaní na pojednávanie, ako aj ústne na pojednávaní.

Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním teda súd zhodnotil v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností vzťahujúcich sa k podstate veci a vzhľadom na charakter sporového konania uzavrel, že nie je opodstatnené výnimočne nariaďovať ďalšie dokazovanie nad rámec návrhu účastníkov, nakoľko považoval skutkový stav za dostatočný pre posúdenie dôvodnosti žalobného návrhu, ďalšie dokazovanie by bolo nadbytočné a nepotrebné z hľadiska zistenia a posúdenia rozhodujúcich skutočností v prejednávanej veci.

V posudzovanej veci zo skutkových zistení bolo nesporne preukázané, že uznesením Okresného úradu vyšetrovania PZ Bratislava I, ČVS: OÚV-539/99- Šk zo dňa 27.09.1999 bolo voči navrhovateľovi vznesené obvinenie podľa § 221 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona. Voči navrhovateľovi tiež bolo vznesené obvinenie uznesením Okresného úradu vyšetrovania PZ Bratislava I, ČVS: OÚV-539/99- Šk zo dňa 12.11.1999 podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Sťažnosť navrhovateľa podaná v zákonnej lehote voči obom uzneseniam o vznesení obvinenia bola uznesením zo dňa 09.12.1999 vydaným Okresnou prokuratúrou Bratislava I, č. k. Pv 372/99-26 zamietnutá. Dňa 30.09.1999 bol navrhovateľ uznesením Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3Ntpr 126/99 vzatý do väzby. Sťažnosť navrhovateľa podaná v zákonnej lehote proti predmetnému uzneseniu o vzatí do väzby bola uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Nto 168/99 zamietnutá. Väzba navrhovateľa ako nesporne vyplynulo z vykonaného dokazovania teda trvala od 28.09.1999 (ako vyplýva z uznesenia) do 27.06.2000, kedy bol z väzby prepustený na základe uznesenia príkazu Okresného prokurátora zo dňa 27.06.2000, č. Pv 372/99-133, vydaného na základe uznesenia Okresného súdu v Bratislave, sp. zn. 3Nt 628/00 zo dňa 16.06.2000, ktorým súd návrh okresného prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby zamietol. Navrhovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 14.12.2011, sp. zn. 1T 11/2007, právoplatného v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.11.2012 , sp. zn. 1 To/ 114/2012 navrhovateľ oslobodený spod obžaloby pre skutok ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1,3 Trestného zákona a pokračovacieho trestného činu vydierania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1,2 písm. b) Trestného zákona. Z nesporných skutkových zistení ďalej vyplynulo, že v trestnom konaní udelil navrhovateľ plnú moc na zastupovanie advokátovi JUDr. H.i, ktorému ako vyplýva z vykonaných listinných dôkazov (č.l. 107) dňa 15.05.2013 navrhovateľ zaplatil celkové trovy právneho zastúpenia vo výške 1759,88 Eur, pričom z trestného spisu ako i z vyúčtovania (č.l. 94,106,107) súd zistil, že odmena advokáta za jeden úkon bola určená podľa vyhlášky 655/2004 Z.z. a zodpovedá úkonom advokáta zaznamenanými v trestnom spise.
Z vykonaného dokazovania výsluchom navrhovateľa, ako aj listinnými dôkazmi založenými do súdneho spisu navrhovateľom vyplynula tá skutočnosť, že navrhovateľ bol v čase vznesenia obvinenia podnikateľom, predsedom predstavenstva spoločnosti G. Q., a.s.. V čase vzatia do väzby mal 26 rokov a bol slobodný.

Podľa ustanovenia § 27 ods. 1,2 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Nakoľko škoda uplatnená v konaní navrhovateľom mala vzniknúť v dôsledku rozhodnutí, vydaných pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z. (účinný od 1.7.2004) súd posúdil nárok na náhradu škody uplatnený titulom nezákonných rozhodnutí podľa zákona č. 58/1969 Zb.

Podľa § 1, ods. 1, veta prvá zákona č. 58/1969 Zb., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o

rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán").

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené alebo ak bol spod obžaloby oslobodený.

Podľa § 18 ods. 1,2 zákona č. 58/1969 Zb., štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 20 citovaného zákona, pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.
Podľa § 21 citovaného zákona, strata na zárobku sa uhrádza, aj keď nejde o škodu na zdraví. Ustanovenia § 447 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí v týchto prípadoch obdobne.
Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody podľa tohto zákon sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa ods. 3, ak je potrebné nárok predbežne prerokovať na ústrednom orgáne (§ 9 ods. 1), premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však po dobu šiestich mesiacov, neplynie.

Nakoľko uznesenie o vznesení obvinenia (ČVS: OÚV-539/99- Šk zo dňa 27.09.1999 a vydané OÚV PZ Bratislava I), od ktorého sa odvíja nárok na náhradu škody (ako aj vedenie samotného trestného konania voči navrhovateľovi) bolo vydané v trestnom konaní (po vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania, čím bolo začaté trestné konanie, pasívne vecne legitimovaným subjektom bol štát (Slovenská republika) v zastúpení ústredným orgánom, a to Ministerstvom spravodlivosti SR, čím je daná pasívna vecná legitimácia odporcu v spore.
Vzhľadom k tomu, že odporca v konaní vzniesol námietku premlčania sa súd v prvom rade zaoberal posúdením, či právo uplatnené navrhovateľom je alebo nie je premlčané v zmysle ust. § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. Odporca poukazoval na to, že uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin ublíženia na zdraví, ako aj uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin vydierania spolupáchateľstvom boli navrhovateľovi doručené ešte v roku 1999, preto ak si navrhovateľ uplatnil svoj nárok až žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 19.07.2013, doručenom odporcovi dňa 22.07.2013, urobil tak oneskorene až po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. Poukázal pri tom na rozhodnutie NS ČR z 11.03.2010, sp. zn. 30Cdo 3266/2008.
Súd sa podrobne zaoberal uplatnenou námietkou odporcu a dospel k záveru, že vzhľadom na celkovú dĺžku trestného stíhania trvajúceho trinásť rokov navrhovateľ z objektívnych dôvodov na jeho strane nemal možnosť ustanovenie § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. napriek tomu, že sa na jeho prípad vzťahuje dodržať a uplatniť svoje právo na náhradu škody pred uplynutím objektívnej lehoty na premlčanie nároku.

Súd s poukazom na závery vykonaného dokazovania, majúc na zreteli ústavné princípy týkajúce sa vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci nemohol prijať iný záver ako ten, že právo uplatnené navrhovateľom nie je premlčané, nakoľko opačný záver by podľa názoru súdu v danom prípade znamenal nedôvodný, s ústavou rozporný, aj keď zákonný zásah do práv navrhovateľa spočívajúci v tom, že ako osoba, ktorej vznikla škoda vznikla pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., by bol oproti osobám, ktorým škoda vznikla z toho istého dôvodu avšak už za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý ustanovenie o objektívnej lehote, v prípadoch kde došlo k

pozbaveniu osobnej slobody pre premlčanie nároku neobsahuje, znevýhodnený a nedošlo by u neho k odškodneniu za splnenia ostaných zákonných podmienok len z dôvodu uplynutia desaťročnej objektívnej lehoty dôvodu, čo by malo za následok odopretie spravodlivosti (denegatio justitie). Do úvahy vzal súd aj tú skutočnosť, že samotné trestné stíhanie navrhovateľa trvalo od 27.09.1999 (uznesenie o vznesení obvinenia) do právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1To/114/2012 zo dňa 28.11.2012, do ktorého ukončenia nebolo možné objektívne zo strany navrhovateľa uplatnenie nároku na náhradu škody, keďže neboli dané predpoklady vzniku takéhoto nároku. S poukazom na uvedené, je preto rozhodujúce, že navrhovateľ podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku pred uplynutím subjektívnej lehoty podľa § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Uvedený záver je podľa názoru súdu súladný aj so súčasnou judikatúrou v otázkach posúdenia premlčania, ktorá prekonala doposiaľ pertraktovaný názor, že neprihliadnuť na námietku premlčania vznesenú z dôvodu uplatnenia práva po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty nie je možné (rozhodnutia NS ČR týkajúce sa otázky posúdenia rozporu výkonu práva uplatniť námietku premlčania s dobrými mravmi).

Sumarizujúc uvedené závery súd preto uzavrel, že právo na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené v konaní navrhovateľom p r e m l č a n é n i e je.
Navrhovateľ opieral uplatnený nárok aj o znenie § 18 zákona č. 58/1969 Zb., teda o nesprávny úradný postup, ktorý navrhovateľ videl v dĺžke na ňom vykonanej väzby, ako aj v celkovej dĺžke trestného konania, ktoré trvalo 13 rokov.
Pokiaľ ide o posúdenie otázky existencie nesprávneho úradného postupu v danom prípade súd poukazuje na konštantnú judikatúru podľa ktorej v prípadoch, ak postup orgánov verejnej moci, vrátane súdu, smerujúci k vydaniu rozhodnutia bol nesprávny, avšak zároveň bol zavŕšený vydaním samotného rozhodnutia (v danom prípade za nezákonné rozhodnutie treba považovať vzhľadom k vyššie ako aj ďalej uvedenému uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.1999) platí, že sa možno domáhať náhrady škody len z titulu nezákonného rozhodnutia, pretože takéto nezákonné rozhodnutie v sebe subsumuje aj nesprávny úradný postup. S poukazom na uvedené súd uzavrel, že titulom pre priznanie nároku na náhradu škody uplatnenej navrhovateľom je vyššie označené nezákonné rozhodnutie.
Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je (až na prípady hodné osobitného zreteľa) podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov, smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu (§ 3 zákona č. 58/1969 Zb.). Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti (§ 4 zákona č. 58/1969 Zb.).

V prejednávanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.1999, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou a následne vedeného trestného konania voči nemu, vrátane zásahu do osobnej slobody v podobe 9 mesiacov trvajúcej väzby, pričom výsledkom trestného konania bolo jeho oslobodenie spod obžaloby. Toto uznesenie, uznesenie zo dňa 12.11.1999 (obvinenie pre trestný čin vydierania spolupáchateľstvom), ako aj uznesenie o vzatí navrhovateľa do väzby považoval navrhovateľ za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené. Skutky, ktorých sa mal dopustil, mu preukázané neboli, preto bol spod obžaloby oslobodený. Keďže toto uznesenie nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, bolo treba zaoberať sa otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska ustanovenia § 4 citovaného zákona rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Treba pritom vziať do úvahy, že po oslobodení spod obžaloby neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo z hľadiska trestného konania je to bezpredmetné. Záporná odpoveď na položenú otázku by nezodpovedala zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v zákone č. 58/1969 Zb. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe bola odčinená. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú. So zreteľom na uvedené, bolo by namieste na položenú otázku odpovedať kladne, avšak iba za predpokladu, že to dovoľuje výklad ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Systematickým a logickým výkladom tohto zákonného ustanovenia a tiež jeho porovnaním s ustanoveniami § 5 a § 6 zákona č. 58/1969 Zb. treba vyvodiť, že oslobodenie spod obžaloby má v zmysle ustanovenia § 4 citovaného zákona rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nemu došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení

o vznesení obvinenia nebol potvrdený. Dôvody, pri ktorých oslobodenie spod obžaloby z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu nemá rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 2 a § 6 ods. 3 citovaného zákona, ktoré (najmä z hľadiska systematického výkladu) treba použiť analogicky, lebo koncepcia a zmysel všetkých ustanovení zákona by mali byť rovnaké. Tieto ustanovenia jednoznačne vymedzujú prípady, kedy poškodený nemá právo na náhradu škody, spôsobenej rozhodnutím o väzbe a o treste (ide o negatívne vymedzenie).

Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný.

Ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, fyzická osoba vynaložila náklady na trovy obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného (žalobcu), štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám (§ 38 ods. 1 Trestného poriadku).

Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že navrhovateľovi bola vyššie označeným uznesením o vznesení obvinenia a následným trestným stíhaním, vrátane väzobného stíhania spôsobená škoda za ktorú podľa príslušných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. nesie zodpovednosť odporca. Táto škoda bola navrhovateľovi spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním predmetného uznesenia, ktorým bolo voči navrhovateľovi začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin ublíženia na zdraví, bez ohľadu na to, že neskôr bolo voči nemu vznesené obvinenie aj trestný čin vydierania spolupáchateľstvom, ktoré rovnako neskončilo právoplatným odsúdením navrhovateľa. Navrhovateľ požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku, avšak bez úspechu, a hoci sa obrátil so svojim nárokom na príslušný súd pred uplynutím šesťmesačnej lehoty, v čase rozhodovania súdu, vzhľadom na uplynutie uvedenej lehoty mal súd za preukázané, že odporca nárok navrhovateľa v rámci predbežného prerokovania neuspokojil v dôsledku čoho posúdil zákonnú podmienku predbežného prerokovania za splnenú.

Podľa ustanovenia § 442 OZ uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Aj skutočná škoda aj ušlý zisk je majetkovou ujmou, ktorá postihla poškodeného v dôsledku vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú niekto iný spôsobil poškodenému. Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť peňažným plnením vo forme náhrady škody.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd priznal navrhovateľovi náhradu škody vo výške 1 759,88 Eur, nakoľko bolo preukázanú, že práve o túto sumu sa zmenšil jeho majetok v súvislosti s vedením nezákonného trestného stíhania voči jeho osobe, ktorú ako bolo preukázané, navrhovateľ aj skutočne právnemu zástupcovi zaplatil (č.l. 107).

Ďalšou podstatnou otázkou pre rozhodnutie o uplatnenom nároku bola otázka, či v súvislosti so zodpovednosťou štátu za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia (po tom čo bol spod obžaloby oslobodený) možno priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyvolanej vo sfére osobnostných práv toho, voči komu bolo trestné stíhanie vedené.

Trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život, spoločenské postavenie a životný osud. Zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto je spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, je spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Medzi

prípady "vadného" obmedzovania osobnej slobody patria aj prípady, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o vznesení obvinenia podľa zákona č. 58/1969 Zb. Tento záver vyplýva už len z toho, že zákon aj tieto prípady sankcionuje zodpovednosťou štátu za škodu, ktorá nastala v príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia a trestným stíhaním (ukončeným oslobodzujúcim rozsudkom).

V prejednávanej veci bol aplikovaný zákon č. 58/1969 Zb., ktorý výslovne náhradu nemajetkovej ujmy pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia neumožňuje. Z ustanovenia § 20 tohto zákona v spojení s § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka totiž vyplýva, že sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Všeobecne sa v právnej teórii a praxi považuje za škodu ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného. Skutočná škoda predstavuje takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nezväčšení majetku poškodeného, ktoré by bolo možné - nebyť škodnej udalosti - dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich náhradu škody sa nemateriálna ujma neodškodňuje s výnimkou, ktorou je odškodnenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia pri škode na zdraví Napriek tomu, však na danú vec treba aplikovať aj príslušné články Ústavy SR o ľudských právach a základných slobodách, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Všeobecné súdy v občianskom súdnom konaní sú totiž povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou podľa článku 11 Ústavy SR, a sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje.

Podľa článku. 1 Ústavy SR, Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy SR, nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pri výklade zákona č. 58/1969 Zb tak, aby bol tento výklad jednotný a v súlade s Ústavou SR treba prijať záver, že pod pojmom náhrada škody treba rozumieť aj škodu vo forme nemajetkovej ujmy. Zákon č. 514/2003 Z.z. už tento pojem výslovne upravuje, pričom jeho cieľom je to isté ako u zákona č. 58/1969 Zb. a to odškodniť osoby za škodu, ktorá im vznikla nezákonným rozhodnutím prípadne nesprávnym úradným postupom orgánov štátnej moci. Keby sme nepripustili možnosť odškodnenia nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla nezákonným rozhodnutím orgánu štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb., tak by poškodené osoby, ktorým škoda vznikla z tohto dôvodu pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., boli oproti osobám, ktorým škoda vznikla z toho istého dôvodu avšak už za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. znevýhodnené a nedošlo by u nich k odškodneniu nemajetkovej ujmy, ktorá im preukázateľne vznikla (denegatio justitie). To znamená, že napriek tomu, že Slovenská republika je demokratický a právny štát (čl. 1 Ústavy SR), tieto osoby by nemali k dispozícii žiadny účinný právny prostriedok nápravy a odškodnenia (vo forme nemajetkovej ujmy) za takúto ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Inak povedané nemôže v právnom štáte nastať situácia, kedy sa voči určitej osobe vedie trinásť rokov trestné stíhanie (aj v konaní pred súdom, a takáto osoba je vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní ako osoba podozrivá, obvinená, vzatá do väzby a následne obžalovaná z trestného činu), toto sa skončí oslobodzujúcim rozsudkom z dôvodu, že osoba skutok nespáchala prípadne, ako v tomto prípade, že nebolo preukázané, že skutky kladené za vinu navrhovateľovi sa stali, pričom takejto osobe, napriek tomu, že bola po dobu trinásť rokov vystavená stresu, úzkosti a frustrácii a deväť mesiacov podrobená väzbe nebude priznané odškodnenie nemajetkovej ujmy len z dôvodu, že túto zákona č. 58/1969 Zb. neupravoval. Uvedený záver súd zaujal aj z dôvodu, že inú formu nápravy a odškodnenia nemajetkovej ujmy v takomto prípade osobe nepriznáva ani aplikácia ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ani aplikácia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenie totiž je založené na súkromnoprávnej báze, čo znamená, že ochrany osobnosti sa možno domáhať len pri zásahu, ktorý bol uskutočnený v súkromnoprávnej rovine. To znamená, že štát aj tu môže byť subjektom zodpovednosti za zásah

do ochrany osobnosti, avšak len za predpokladu, že konal ako subjekt súkromného práva, teda ako právnická osoba v súkromnoprávnom vzťahu. Pri výkone verejnej moci však orgány štátu konajú ako nadriadené subjekty (t.j. je tu vzťah nadriadenosti a podriadenosti) a to najmä v oblasti verejného práva (kam možno zaradiť aj odvetvie práva trestného). Je teda zrejmé, že osoba, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie je povinná sa procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní podriadiť. Teda nejde o sféru občianskeho práva súkromného, preto aplikácia ustanovení § 11 a nasl. OZ nie je v danom prípade možná. Z rovnakých dôvodov nie je možná ani aplikácia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je daný právny nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy.

Ustanovenie §1 zákona č. 58/1969 Zb. teda zakladá zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o vznesení obvinenia. Subjektmi tejto zodpovednosti sú štát na jednej strane a na druhej strane ten, voči komu sa viedlo trestné stíhanie. Podmienkami tejto zodpovednosti sú rozhodnutie o vznesení obvinenia, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi. Predpokladom zodpovednosti je skutočnosť, že voči tomu, voči komu sa viedlo trestné stíhanie, bolo trestné stíhanie zastavené, alebo bol oslobodený spod obžaloby. Právo na náhradu škody však nemá ten, kto bol oslobodený spod obžaloby alebo proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené iba preto, že nie je za trestný čin trestne zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, prípadne, že trestný čin bol amnestovaný. Nárok na odškodnenie sa priznáva, aj keď rozhodnutie o vznesení obvinenia bolo zákonné, ak bolo trestné stíhanie zastavené alebo bol obvinený oslobodený spod obžaloby.

Súd za účelom ustálenia otázky vzniku nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch vykonal výsluch navrhovateľa a výsluch svedka O.. C. H., ďalej súd prihliadol na celý obsah súdneho spisu a zvážil všetky skutočnosti v ňom uvedené v rozsahu potrebnom pre nesporné ustálenie skutkového stavu veci.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 06.02.2015 a 11.05.2015 uviedol, že v čase vznesenia obvinenia mal XX rokov, bol podnikateľom a pracoval ako predseda predstavenstva spoločnosti G., a.s.. Podnikal v oblasti sprostredkovania obchodu a služieb, najmä vo vzťahu k zahraničiu, keďže študoval v zahraničí a ovládal plynule tri cudzie jazyky. V súvislosti s jeho väzobným stíhaním, trvajúcim deväť mesiacov prišiel o postavenie vo firmách, ako aj v spoločnosti G. Q., a.s.. Keďže pre väzbu nemohol vyvíjať žiadnu pracovnú činnosť, po prepustení previedol aj svoj obchodný podiel v spoločnosti K. O., s.r.o. Do toho času stíhaný nebol. Bol držiteľom zbrojného preukazu skupiny A a členom streleckého klubu, legálne vlastnil zbraň. Bol slobodný, oženil sa až v roku 2001 po prepustení z väzby. K okolnostiam svojho zadržania uviedol, že boli pre neho veľmi dramatické, nakoľko potom čo sa sám na základe telefonického predvolania dostavil na políciu, kde nevedeli, prečo prišiel, sa na neho potom čo nasadol späť do svojho auta "vyrútili" policajti zo samopalmi v rukách. Neskôr už boli podľa jeho vyjadrenia slušní, odviedli navrhovateľa na oddelenie PZ na Sasinkovej, s obrusom z navrhovateľovho auta, nakoľko nemali vrece. Napokon potom čo bol zadržaný, ho vzali do väzby. Z väzby komunikoval prostredníctvom listov, ktoré písal priateľke aj kamarátom s cieľom, aby ich čítala prokurátorka Dr. H., keďže bol v kolúznej väzbe, bolo mu jasné, že to čítať budú. Mal ťažké srdce na túto prokurátorku, ktorá celý jeho prípad násilne tlačila. Väzbu sa snažil prežiť najlepšie ako vedel, objednával si časopisy, z ktorých si vystrihoval články, aby sa zamestnal a aby mu "nepreskočilo". Bol uväznený v cele 2x4m, kde bolo okienko až úplne hore, čiže denné svetlo nevideli, nábytok bol pripevnený pevne k zemi. Podmienky vo väzbe boli podľa navrhovateľa hrozné, boli traja na jednu celu, tiekla len studená voda, sprcha bola dovolená len dvakrát v týždni, zo začiatku len raz. Zhoršil sa mu zrak, aj sluch, čo lekári uzavreli ako psychosomatického charakteru, keďže orgán sluchu poškodený nemá. Svoj prípad pociťuje ako obrovskú krivdu, keďže od začiatku bolo jasné, že je nevinný, v konaní však boli zmanipulovaní podľa neho aj znalci, ktorí poskytli účelové posudky, neboli vôbec zohľadnené dôkazy preukazujúce jeho nevinu, keďže podľa obvinenia mal poškodenému spôsobiť ujmu 20.03., u tohto sa však pri náhodnom RTG vyšetrení dňa 23.03. zistilo, že tam nie je prítomná žiadna trauma. Tento dôkaz vlastne vznikol náhodou, nakoľko išlo o notorického alkoholika, ktorý sa náhodou pre zdravotné ťažkosti dostavil k svojmu lekárovi, ktorý ho poslal aj na RTG. Prokuratúra na tento dôkaz po celý čas však neprihliadala. Čo sa týka súkromného života uviedol, že v roku 2001 sa oženil, jeho manželka mala dieťa z predchádzajúceho vzťahu a v manželstve chcela mať dieťa aj s navrhovateľom, čo bol napokon dôvod rozpadu ich manželstva, keďže navrhovateľ odmietal mať v takej situácii dieťa, pretože sa obával budúcnosti, v prípade, že by ho napriek nevine súd uznal vinným. Cítil zodpovednosť, preto sa rozhodol dieťa radšej nemať. Vo výpovedi poukázal tiež na to, že trestné konane bolo voči nemu vedené trinásť a pol roka, teda stále nad ním visel Damoklov meč, čo ho veľmi traumatizovalo. Následky trestného

stíhania pociťuje aj v tom, že hoci bol právoplatne oslobodený a spĺňa zákonné podmienky, doposiaľ mu nevydali zbrojný preukaz, ktorý mu bol v súvislosti s trestným stíhaním odobratý.

Z výsluchu svedka C. H., otca navrhovateľa súd zistil, akým spôsobom boli skutočnosti súvisiace s trestným stíhaním navrhovateľa, jeho pobytom vo väzbe vnímané v jeho bezprostrednom okolí a ako zasahovali do prežívania samotného navrhovateľa a jeho rodiny. Z obsahu výpovede vyplynulo, že trestné stíhanie malo podľa neho výrazný negatívny dopad na psychiku navrhovateľa, po návrate z väzby sa snažil zamestnať aj podnikať, avšak otec navrhovateľa je presvedčený, že navrhovateľovi sa doposiaľ nepodarilo naspäť sa riadne zaradiť do spoločnosti. Z dôvodu obáv súvisiacich s trestným stíhaním, ktoré prebiehalo trinásť rokov mu stroskotalo manželstvo, ako aj ďalší vzťah, keďže navrhovateľ sa obával mať deti, nakoľko nevedel čo ho v budúcnosti čaká.

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Navrhovateľ v konaní poukázal na to, že bezpochyby išlo o citeľný neoprávnený zásah do jeho práva na osobnú česť, ľudskú dôstojnosť, ktorý bol značnej intenzity a mal nepriaznivé dôsledky pre navrhovateľa, na jeho postavenia v spoločnosti, v súkromnom aj pracovnom živote. Navrhovateľ ako v minulosti trestne stíhaná osoba je evidovaný v registri vedenom orgánmi činnými v trestnom konaní, kde sú priložené jeho fotografie a odobraté odtlačky prstov, pričom tieto skutočnosti musí po celý ďalší život akceptovať a zmieriť sa s nimi. Informácie o osobe navrhovateľa, súvisiace so skutočnosťou, že bol obvinený zo závažnej trestnej činnosti sú navyše voľne dostupné na internete a teda ľahko dostupné.

Pri určení miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby navrhovateľa v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí navrhovateľa. Túto mieru súd zisťoval dokazovaním a posúdil na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Súd mal za to, že sa dostatočne preukázala reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti a vážnosti navrhovateľa v spoločnosti v značnej miere, preto navrhovateľovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 50 000,- Eur, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Podstatou priznania nemajetkovej ujmy je teda preukázanie zníženia spoločenského postavenia navrhovateľa, ktoré sa v posudzovanom prípade navonok bez sporu prejavilo v pochybnostiach okolia o bezúhonnosti navrhovateľa, o jeho cti a charaktere.

Najdôležitejšou skutočnosťou pre rozhodovanie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je však to, že nie je možné ujmu, ktorá vzniknutú navrhovateľovi v súvislosti s väzobným trestným stíhaním a pobytom v zariadení pre výkon väzby, a s tým spojené prežitie traumatizujúcich, dôstojnosť znižujúcich negatívnych pocitov odstrániť už ničím, len priznaním nemajetkovej ujmy. Doposiaľ totiž navrhovateľovi nikto neposkytol ani len morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia sa. Preto súd považuje výšku priznanej nemajetkovej ujmy vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti za primeranú.

Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje aj so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania. Deje sa tak s cieľom, aby pri určovaní konečnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci sudcovskej úvahy a v súlade s princípom spravodlivosti prihliadnuť k rozmanitým momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, a tak bola v jednote naplnená požiadavka zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Ako už bolo uvedené, trestné stíhanie navrhovateľa, počas ktorého bol podrobený aj väzbe v trvaní deväť mesiacov, pričom samotné trestné stíhanie trvalo celkovo 13 rokov, predstavovalo aj s ohľadom na jeho dĺžku svojím rozsahom a intenzitou značný zásah do jeho osobnostných práv, ktorého negatívne následky pociťoval navrhovateľ veľmi intenzívne počas priebehu celého trestného stíhania a ktoré v malej miere pretrvávajú až dodnes.

Zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere nie je jediným prípadom, keď postihnutej fyzickej osobe možno priznať právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov

do osobnostných práv (z dôvodu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho postupu orgánov štátu), kedy sa nejaví postačujúcim zadosťučinenie v inej forme (napr. ospravedlnenie sa a pod.). V danom prípade z vykonaného dokazovania je zrejmé, že navrhovateľovi, napriek tomu, že bol spod obžaloby oslobodený sa doposiaľ nikto za zásah do jeho osobnostných práv neoprávneným trestným stíhaním neospravedlnil, ani inak neodstránil následky tohto zásahu v takej miere, že by bolo možné zvažovať, že sa mu dostalo aspoň v minimálnom rozsahu primeraného zadosťučinenia. Za danej situácie jedinou možnosťou ako zmierniť následky neoprávneného zásahu odporcu do osobnostnej sféry navrhovateľa súd považoval priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tomto štádiu je už nepostačujúcim zadosťučinením len forma napr. písomného ospravedlnenia sa navrhovateľovi prípadne samotná konštatácia porušenia práva, keď zásah v čase jeho uskutočnenia bol takej intenzity a rozsahu, že výrazne negatívne ovplyvňoval česť a dôstojnosť navrhovateľa. Preto má súd za to, že v danom prípade sú splnené predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch aj z dôvodu, že vzhľadom na doterajšiu absenciu akejkoľvek formy reparácie zo strany odporcu, sa vzhľadom na odstup času už nejaví za postačujúce poskytnutie iného zadosťučinenia.

Na základe takto vykonaného dokazovania a právneho posúdenia veci súd dospel k záveru, že navrhovateľovi prináleží, nielen náhrada škody vo forme nákladov vynaložených v priamej príčinnej súvislosti s vedením trestného konania voči jeho osobe, ale aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako spravodlivá a dostatočná forma zadosťučinenia, ktorú súd určil s prihliadnutím na intenzitu, rozsah, ohlas, ako aj na dĺžku trvania neoprávneného zásahu.
Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy sa súd riadil ustanovením § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 určuje s prihliadnutím najmä na :
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov. ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Z uvedeného je zrejmé akou úvahou sa súd pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy spravoval, ktoré skutočnosti ustálené vykonaným dokazovaním vzal pri rozhodovaní do úvahy, keďže na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľ v konaní uniesol dôkazné bremeno a preukázal v konaní taký zásah do jeho osobnostných práv navrhovateľa, ktorý mal dôsledok v znížení jeho dôstojnosti, resp. vážnosti v spoločnosti vzniknutý v dôsledku nezákonného rozhodnutia, v miere odôvodňujúcej oprávnenosť jeho nároku, vo výške ktorú súd so zreteľom na všetky skutočnosti a okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo posúdil ako adekvátnu následkom spôsobeným nezákonným rozhodnutím.

Pokiaľ ide o následky väzby súvisiace so zhoršením sluchu navrhovateľa, ako psychosomatického prejavu súd na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že navrhovateľ tieto svoje tvrdenia nepreukázal, keď v konaní neprodukoval žiaden hodnoverný dôkaz, napr. lekársku správu potvrdzujúcu tieto zistenia.

Vo zvyšku uplatnenej nemajetkovej ujmy súd žalobný návrh ako nedôvodný zamietol, nakoľko mal za to, že výška nemajetkovej ujmy požadovaná navrhovateľom v žalobnom návrhu je zjavnom nepomere k preukázaným následkom, ktoré mu boli nezákonným rozhodnutím spôsobené. Súd má v danom prípade za to, že priznanie nemajetkovej ujmy v rozsahu požadovanom navrhovateľom, prípadne v rozsahu prevyšujúcom nemajetkovú ujmu v peniazoch priznanú vo výroku rozsudku, by bolo v príkrom rozpore s požiadavkou nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie, tak ako na túto požiadavku už vyššie v inej súvislosti poukazoval súd.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého môže súd o trovách konania rozhodnúť tak, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na Okresnom súde Bratislava I v Bratislave. Z odvolania má byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.
Zároveň v ňom treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.